supliment *Oberliht*
http://www.oberliht.org.md
august 2009

proiectul
CHIOȘC

Stare de Urgență

Posibilitatea orașului
ghid de construire a orașelor

http://www.oberliht.org.md/chiosc.html

proiectul CHIOȘC este finanțat de Fundația Culturală Europeană http://www.eurocult.org

Spațiul public nu este dat, şi nici nu e **definit** dinainte, indiferent dacă vorbim de forma sau de sensul lui. Spațiul public e produs prin rezistență şi negocieri. E constituit întotdeauna ca loc al controlului, dar însăşi noțiunea de *public* legitimează rezistența la control şi sondarea limitelor permisului. Prezumția de mai sus poate fi validă în cazul în care noțiunea de *public* e considerată în continuare ca precondiție a *politicului*. Conform Hannei Arendt, sfera publică e nu doar o precondiție a politicului, ci şi constitutivă pentru ființa umană. Ea concepe politicul ca activitate continuă a cetățenilor care se adună pentru a-şi exercita capacitatea de a fi agenți, de a-şi petrece viețile împreună, cu mijloacele liberei expresii şi persuasiunii. Pentru ea, politicul şi exercitarea libertății-ca-acțiune sunt una şi aceeaşi.

Cu toate acestea, unii teoreticieni afirmă că, în condiția postmodernă, concepția aristotelică de *zoon politikon* se modifică şi încetează să mai funcționeze. Ceea ce constituia înainte *bios politikos* (acțiunea/praxis şi vorbirea/lexis) este acum simulat, mediat de aparatele diferite ale *societății spectacolului*. Astfel, spațiul public nu mai este locul în care se negociază viziunile sociale şi politice, ci este, mai curând, redus la propriul său simulacru. Oraşele moderne doar adaugă la acesta, ca şi cum, datorită mărimii lor, *spațiul public* e constituit mai curând de *social* decât de *politic*. Pe lângă asta, spațiul public e deja privatizat într-o asemenea măsură încît anulează necesitatea de a observa structurile sociale cu ajutorul dialecticii privatului şi publicului. Astăzi, limita dintre privat şi public existentă înainte e fracturată. Dispozitivele controlului pătrund prin "sfera publică intimă", prin mass-media şi noile tehnologii de comunicare. Acest fapt poate fi asociat cu conceptul de "bio-putere" propus de Foucault – controlul activat de introducerea corpului în maşina producției şi ralierea *poporului* ca și fenomen la procesele economice, ceea ce echivalează cu administrarea corpurilor şi administrarea calculată a vieții. Ceea ce îi permite puterii să conducă şi să fie acceptată, conform lui Foucault, e o metodă diferită, nu una a forței care interzice, ci una care "pătrunde corpurile", creând plăcere, cunoaştere, discursuri. "Bio-puterea" trece dincolo de stat, pătrunde totalitatea corpului social, incluzând relațiile spațiale şi arhitectura.

Fiind atenți la aceste elaborări, ne putem întreba dacă arhitectura, fiind integrată în structura oraşului, poate fi un motor al schimbării politice şi sociale.

>>>

The possibility of the city
building cities guide

http://www.oberliht.org.md/chiosc.html

the CHIOȘC project is supported by the European Cultural Foundation http://www.eurocult.org

Public space is not given, neither it is **defined** in advance, weather we speak about its form or about its meaning. The public space is being produced through resistance and negotiations. It is always set as a place of control, but the very notion of *public* legitimates the resistance to the control and trying the boundaries of the allowed. The presumption from above can be valid if the notion of *public* is still considered as a precondition of the *political*. According to Hanna Arendt, public sphere is a precondition not only of the political, but also of what constitutes the human. She understands political as an ongoing activity of citizens coming together so as to exercise their capacity for agency, to conduct their lives together by means of frees speech and persuasion. For her, politics and the exercise of freedom-as-action are one and the same.

However, some theorists claim that postmodern condition shifts the Aristotle's conception of *zoon politikon*, which does not function anymore. What used to constitute *bios politikos* (action/praxis and speech/lexis) now is being simulated, mediated by different apparatus of the *society of spectacle*. Thus, public space is no longer the place in which social and political understandings are negotiated but rather reduced to a simulacrum of itself. The modern cities only add to it, as due to their size, the *public space* is constituted rather by *social* than by *political*. Besides, the public space is already privatized to the extent that it cancels the need to observe the social structures through the dialectics of private and public.
What used to be the border between private and public today is broken. The sets of control are penetrating through "intimate public sphere", through mass media and new communication technologies. This might be associated to Foucault's term "bio-power" – the control enabled by introduction of the body in the production machine and adaptation the phenomenon of *the people* to the economical processes, which is equal to the administration of the bodies and calculated administration of life.

>>>

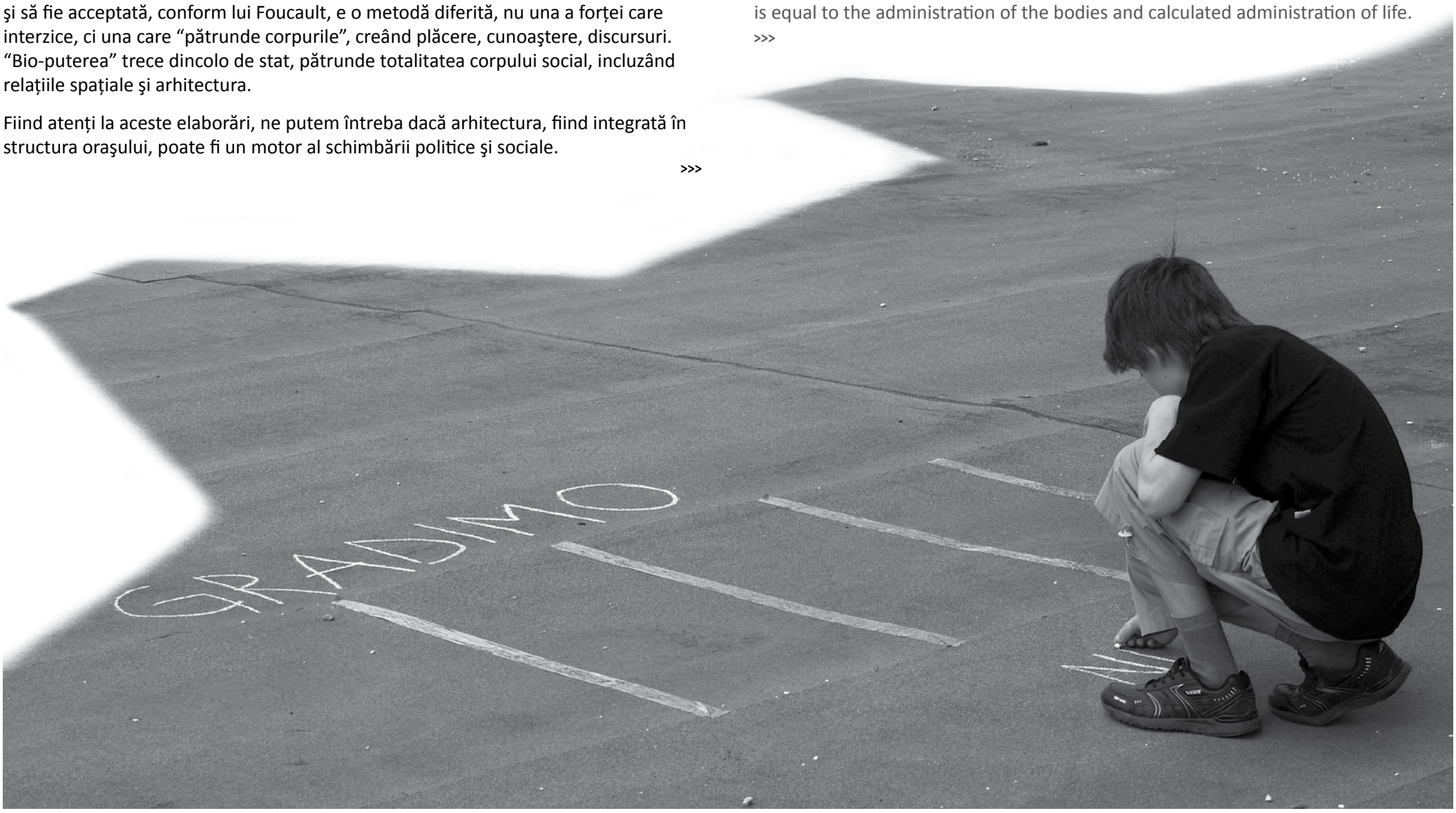

Posibilitatea orașului (acțiune publică), Tonka MALEKOVIĆ și Ion FISTICANU, Chișinău, 2009

Arhitectura este adaptarea spațiului de către structurile sociale și economice existente. Orașul este manifestarea dezvoltării sociale, dar și locul unor conflicte sociale prezente pe scară largă. Dacă vrem să pretindem din nou la *publicul* ca *politic*, orașul și structura lui existentă **poate** și **trebuie să** fie utilizat ca platformă pentru *construirea* unor alternative posibile. Spațiul e mult mai mult decât un decor, un suport inert al acțiunii sociale: participă la însăși acțiunea socială. Orașul e o posibilitate.

În lucrarea sa *Architecture and Disjunction (Arhitectură și disjuncție)*, Bernard Tschumi sugerează câteva tipuri de acțiuni ca strategii sau potențiale acțiuni politice care utilizează posibilitățile oferite de arhitectură și de oraș. El menționează, printre ele, *acțiunile exemplare*. Acțiunile exemplare sunt un soi de acțiuni de gherilă care aduc în lumină o problemă prezentă ca și controversă în interiorul sistemului existent, și au scopul de a promova conștientizarea acesteia. Au loc sub forma unor manifestări materiale în spațiu. "Scopul acțiunilor exemplare e demistificarea și propaganda, ele au scopul de a revela că organizarea capitalistă a spațiului distruge totalitatea spațiului colectiv, pentru a crea separare și izolare. Ele mai demonstrează și că e posibil să construiești rapid și ieftin, utilizând metode de construcție ce contrazic logica economică a sistemului"[1].
Combinarea diferitor acțiuni în cadrul spațiului oferă extrem de multe posibilități subversive. Modificând percepția spectatorului, producând efectul de șoc sau surpriză în rezultatul re/aranjării spațiului dau naștere la un proces de deconstrucție care chestionează ceea ce este familiar și sigur. Combinând acțiunile în spațiu, producând evenimente [*events*], spațiul și funcția lui sunt puse sub semnul întrebării.

Crearea unui eveniment, modificarea funcției și *performarea spațiului* este momentul chestionării, deconstrucției, examinării precondiției existente a mediului în cauză, și permite să se întâmple celelalte posibilități, celelalte spații ale diferențelor.

text: **Nataša BODROŽIĆ**
traducere: **Alex COSMESCU**

1 Bernard Tschumi: Architecture and disjunction in Srećko Horvat: Znakovi postmodernog grada, Naklada Jesenski i Turk, Zagreb, 2007

Miza fundamentală a acestei lucrări e de a ne apropia de spațiul public al orașului, dezvoltând viziunea creativă și imaginația participanților și modificând punctul de vedere al trecătorilor. Procesul construirii de orașe provoacă la observare și dezvoltă sensibilitatea la mediul ambiant imediat. Reacționezi la situația existentă/dată, respectând integritatea sitului. Ecologia și economia acestei abordări e reflectată în utilizarea materialelor găsite pe loc și intervenția minimală. Nu e nevoie nici de prea multă putere, nici de prea multă energie pentru realizarea unui proiect de acest gen. Într-un sens, ține doar de reorganizarea elementelor micro-locației alese.

Tot așa cum orașele mici, improvizate reprezintă modele ce conțin aspirația fantasmatică ce urmează a fi încorporată în dimensiuni reale, ne propunem ca instrucțiunile pentru realizarea lor să poată fi aplicate și în contextul unor sisteme arhitecturale și sociale serioase.

Tonka MALEKOVIĆ

What enables the power to rule and to be accepted, according to Foucault, is a different method, not the one of the force that forbids, but the one that "penetrates the bodies", creating pleasure, knowledge, discourses. The "bio- power" goes beyond the state, it permeates the totality of the social body, including spatial relations and architecture.

Having in mind these developments, we might ask ourselves if the architecture, being integrated in the city structure, can be a driver of the social and political change?

Architecture is the adaptation of the space by the existing social and economical structures. The city is the manifestation of social development, but also the place of widely present social conflicts. If we want to re-claim the *public* as *political*, the city and its existing structure **can** and **have to be** used as a platform for *building* possible alternatives. The space is much more than a decor, an inert support of social action; it participates in the social action itself. The city is a possibility.

In his book *Architecture and Disjunction*, Bernard Tschumi suggests few types of actions as strategies or potential political actions that make use of possibilities offered by architecture and the city. He mentions *exemplary actions* as one of them. Exemplary actions are sort of guerilla actions that bring to light an issue present as a controversy within the existing system, and are meant to produce a consciousness about it. It comes in the form of material manifestation in the space. "The purpose of exemplary actions is demystification and propaganda; they are meant to reveal that capitalist organization of space destroys the totality of collective space with an aim to develop division and isolation. They also show that it is possible to build quickly and cheaply using construction methods that contradict the economical logic of the system"[1].

Combination of different actions within the space offers full hand of subversive possibilities. By shifting the perception of the viewer, producing an effect of a shock or surprise as a result of re/arranging the space, a process of deconstruction emerges questioning the familiar and certain. By combining actions in space, producing events, the space and its function is put into question.

Creating an event, shifting the function and *performing the space*, is the moment of questioning, deconstructing, examining the existing precondition of the respective environment, allowing the other possibilities, the other spaces of differences to happen.

text by **Nataša BODROŽIĆ**

1 Bernard Tschumi: Architecture and disjunction in Srećko Horvat: Znakovi postmodernog grada, Naklada Jesenski i Turk, Zagreb, 2007

The basic idea of this work is to get closer to public space of the city through the play, developing creative vision and imagination of the participants and shifting the view of the passers by.
The process of building cities incites observation and develops sensibility towards the immediate surroundings. One reacts to the existing/given situation, while respecting integrity of the location. Ecology and economics of the approach is reflected in using materials already found on the location, and minimal intervention. Neither big gripes, nor a lot of energy is needed for the realization. In a way, it is only about re-organizing elements on the chosen micro-location.

Just like the small, improvised cities represent models that contain phantasmal aspiration to be embodied in real dimensions, this way the instructions for their realization, aim to be applied when thinking of serious architectural and social systems.

Tonka MALEKOVIĆ

Posibilitatea orașului (acțiune publică), Tonka MALEKOVIĆ și Ion FISTICANU, Chișinău, 2009

Instrucțiuni pentru construirea oraşelor

1. Plimbă-te prin oraş, de unul singur sau în grup.
2. Observă lucrurile care te înconjoară, fii atent la micro-relieful specific, formele şi modelele de pe străzi, trotuare, parcuri, curți, terenuri de joacă sau orice alt loc în care ajungi.
3. Fii atent la materialele specifice găsite acolo şi gândeşte-te cum pot fi ele utilizate şi cum se încadrează ele în ceea ce planifici (pământ, iarbă, pietre, crengi, sticle...)
4. Alege un loc potrivit şi începe să construieşti.
5. După ce ai terminat de construit oraşele, fotografiază-le.
6. Trimite fotografia pe adresa de e-mail: possibility.of.the.city@gmail.com (opțional).

Unelte/materiale pe care le poți utiliza în procesul de construire a oraşelor:
Bisturiu, foarfece, frânghii, foarfece de grădinărit, clei ecologic, sticle de apă, cretă, scotch.

Important!
Poți utiliza la construcția oraşelor orice materiale găsite, inclusiv orice tip de deşeuri care există deja pe loc, dar încearcă să eviți crearea de gunoi în plus! Asta înseamnă că poți rearanja gunoiul, dar nu şi să introduci elemente noi, care să nu fi fost deja acolo.

Remarcă
Uneori e posibil să găseşti în spațiul respectiv forme/constelații deja existente, care amintesc, prin formă, de un oraş (machetă), de un sat (machetă). În acest caz, e suficient pur şi simplu să le fotografiezi, să le documentezi (formele asemănătoare cu un oraş, deja existente, spontan, în spațiu).

Recomandări pentru fotografiat
Faza finală a acțiunii (de construire a oraşelor) e fotografierea, documentarea formelor realizate. E foarte important modul în care a fost făcută fotografia, pentru că fotografia "completează" punctul de vedere. Fotografia modifică scena, o transferă într-un nou context şi o face mai persuasivă.

Fotografiind de jos în sus (perspectiva broaştei), constelația va obține monumentalitate şi greutate. Totuşi, uneori, fotografiile făcute de sus în jos (perspectiva păsării) pot fi o alegere bună (similar cu oraşele fotografiate din avion), mai ales dacă oraşul tău are un teren/aranjare specifice sau completează baza sau fundalul pe care e plasat într-un mod nou, interesant.

Din aceste motive, când alegi micro-locația, gândeşte-te bine cum sunt plasate oraşele reale în cadrul hărților lor geografice caracteristice: oraşe cu ieşire la mare, oraşe la marginea deşertului, oraşe înconjurate de munți, oraşe în văi verzi, oraşe pe lac, oraşe futuriste "plutitoare sau suspendate", oraşe pe un teren pietros, oraşe de sticlă, oraşe subacvatice ş.a.m.d. Lasă-ți imaginația să te conducă!

Despre fundal
Atunci când fotografiezi, dar şi când alegi micro-locația, trebuie să fii atent la fundal, culori şi contraste. Suprafețele curate, culorile echilibrate şi ritmurile de fundal şi de bază vor face constelația ta mai vizibilă. Încearcă să percepi fundalul, de la bun început, ca parte componentă a lucrării tale, ca mediu natural al oraşului pe care l-ai imaginat.

Igiena
Când începi să construieşti, e recomandabil să-ți pui mănuşi medicale de cauciuc, ca să te asiguri că nu te vei murdări sau infecta. Şervețelele umede pot fi şi ele utile.

SUCCES!

Instructions for building cities

1. Individually or in a small group go for a walk in the city.
2. Carefully observe your surroundings, paying attention to characteristic micro- relief, shapes and patterns of the streets, sidewalks, parks, yards, playgrounds or any place the road takes you to.
3. Pay attention to characteristic materials found on the locations and think how they can be used and how they can fit into your planning (earth, grass, stones, branches, water dubs...)
4. Pick a suitable location and start building.
5. Take a photo of the cities when they are built.
6. Email the photo to: possibility.of.the.city@gmail.com (this is optional)

Tools/materials that you can use and can be helpful in the process of building cities:
Scalpel, scissors, rope, garden shuffle, ecological glue, bottle of water, chalk, scotch.

Important!
In your constructions of the cities you may use all the found materials, including all sort of waist already existing on the location, but try never to create more trash! This means you can rearrange waist, but not introducing new elements, if they were not already there.

Remark
Sometimes it is possible to encounter already existing forms/constellations in the space that with their forms remind of a city (maquette), village (maquette). In this case, it is enough simply to take the photo of them, to document them (the already existing, spontaneous city shape in space).

Recommendations when photographing
The final phase of the action (of building cities) is photographing, documenting of the realized shapes. It is very important how the photo was taken, as the photography „completes" the view. The photography alters the scene, translates it in a new context and makes it more persuasive.

By filming from below (frog perspective), the constellation will gain monumentality and heaviness. However, sometimes the photos taken from up (bird perspective) will make a good choice (like a cities shot from the plane), especially if your city has characteristic ground plan/layout or corresponds, completing the base or background on which it is placed in a new, interesting way.

Because of all this aforementioned, when choosing micro-location, think well how the real cities are placed within their own characteristic geographical maps; cities by the sea, cities on the edges of a desert, cities surrounded with the mountains, cities in the green valleys, cities on the lakes, futuristic „flying or hanging"cities, cities within the rocks, glass cities, underwater cities and so on. Let your imagination be your guide!

About the background
When photographing, but also choosing the micro- location, one needs to take care of the background, colors and contrasts. Clean surfaces, balanced colors and background and base rhythms, will make your constellation more visible. Try to observe the background, from the very beginning, as inseparable part of your work, as natural surrounding of the city you imagined.

Hygiene
When you start building, it is recommended to wear medical gloves to make sure the dirt and infections won't appear. Wet wipes will be of help as well.

GOOD LUCK!

Posibilitatea oraşului (acțiune publică), Tonka MALEKOVIĆ şi Ion FISTICANU, Chişinău, 2009

cultura tinerilor, artă şi politici culturale

[Oberlist]

youth culture, arts and cultural policies

Portal informațional pentru artă şi cultură din Moldova

Pentru abonare expediaţi un email la adresa **ober@emdash.org** cu subiectul 'abonare [Oberlist]' mai multe detalii aflaţi la: http://idash.org/mailman/listinfo/oberlist

Information gateway for arts and culture from Moldova

If you wish to subscribe send an email to **ober@emdash.org** with the subject 'subscribe [Oberlist]' for more detailes go to: http://idash.org/mailman/listinfo/oberlist

Supliment ***Oberliht*** - toate materialele aparţin Revistei STARE de URGENŢĂ şi Asociaţiei Oberliht şi nu pot fi preluate fără acordul lor | redactor supliment: Vladimir US | contribuţii: Nataša BODROŽIĆ, Tonka MALEKOVIĆ, Ion FISTICANU
traduceri: Alexandru COSMESCU | design: usv | fotografii/imagini: Vladimir US, Tonka MALEKOVIĆ, Nataša BODROŽIĆ | contact: info@oberliht.org.md